

POSTANOWIENIE

Dnia 15 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z wniosku A.S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 15 listopada 2017 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 19 maja 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) na rzecz pełnomocnika z urzędu radcy prawnej S.L.G. 240 zł (dwieście czterdzieści) powiększoną o kwotę podatku od towarów i usług tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 19 maja 2016 r. oddalił apelację wnioskodawcy od wyroku Sądu Okręgowego w W. z 13 października 2015 r. oddalającego odwołanie wnioskodawcy od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. z 1 lipca 2014 r. odmawiającej wnioskodawcy prawa do renty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Wyrok Sądu Apelacyjnego wnioskodawca, reprezentowany przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu, zaskarżył w całości. Zarzucono naruszenie:

(-) art. 12 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przez ich błędną wykładnię, tj. pominięcie w rozstrzygnięciu kwalifikacji wnioskodawcy; (-) „art. 13 pkt § 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art. 233 k.p.c. przez nie przeanalizowanie przez sąd celowości ewentualnego przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Zdaniem pełnomocnika skarżącego skarga kasacyjna zasługuje na przyjęcie do rozpoznania ze względu na jej oczywistą zasadność, ponieważ Sąd Apelacyjny w (...) jak i Sąd Okręgowy wydając zaskarżony wyrok dopuścił się rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego, „tj. 12 pkt 3 i 13 § 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach” oraz przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 k.p.c. W ocenie pełnomocnika skarżącego Sądy obu instancji nie uwzględniły kwalifikacji wnioskodawcy, jak i celowości ewentualnego przekwalifikowania zawodowego, mając na uwadze rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne. Odwołując się do tezy wyroku Sądu Najwyższego z 8 września 2015 r., I UK 431/14, pełnomocnik skarżącego wskazał na ratio legis przesłanki oceny zdolności do wykonywania pracy „zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji”. Podkreślił, że ubezpieczony może być uznany za częściowo niezdolnego do pracy, gdy zachował zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy (np. pracy wymagającej niższych albo niewymagającej w ogóle jakichkolwiek kwalifikacji), lecz jednocześnie utracił w znacznym stopniu zdolność do pracy, do której posiada kwalifikacje. Zdaniem pełnomocnika skarżącego, sądy obu instancji nie uwzględniły celowości ewentualnego przekwalifikowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli skarżący wskaże i wykaże występowanie w sprawie co najmniej jednej z ustawowych przesłanek przesądu wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pełnomocnik skarżącego wnioskuje o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania opiera na twierdzeniu o jej oczywistej zasadności (art. 398⁹ § 1 pkt 4

k.p.c.). Ta szczególna podstawa przedsądu wymaga od skarżącego samodzielnego (odrębnego) od podstaw kasacyjnych wskazania i wykazania naruszenia konkretnego przepisu prawa (procesowego lub materialnego), które jest oczywiste i bez wątpliwości prowadzi do stwierdzenia, że objęty skargą wyrok jest wadliwy i dlatego skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania (por. postanowienie SN z 4 lutego 2014 r., II UK 458/13, LEX nr 1644551). Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej skarżący powinien zatem w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (por. postanowienie SN z 17 sierpnia 2008 r., II UK 82/08, LEX 785532). Należy jednocześnie podkreślić, że o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie można mówić, gdy skarżący dla uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołuje się na uchybienia sądu drugiej instancji o charakterze proceduralnym, które w ogóle nie podlegają kontroli kasacyjnej, co dotyczy m.in. zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy, działając jako sąd kasacyjny, jest bowiem związany ustalonym w sprawie stanem faktycznym, co wyklucza badanie czy sąd odwoławczy przekroczył granice swobodnej oceny dowodów (por. art. 398³ § 3 k.p.c. oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c., a także przykładowo wyrok SN z 10 maja 2012 r., II PK 220/11, LEX nr 1211159 i powołane tam orzecznictwo). Naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w ogóle nie może stanowić podstawy kasacyjnej, a więc tym bardziej nie może stanowić argumentu przemawiającego za potrzebą rozpoznania skargi kasacyjnej (por. postanowienie SN z 23 stycznia 2014 r., I UK 365/13, LEX nr 1646124).

Pełnomocnik skarżącego nie wykazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna.

Wskazany we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej zarzut naruszenia przepisów prawa procesowego, to jest art. 233 k.p.c., nie może uzasadniać przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Jeżeli natomiast chodzi o zarzut rażącego naruszenia prawa materialnego „12 pkt 3 i 13 § 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach”, to przyjmując, że pełnomocnikowi chodziło o naruszenie art. 12 ust. 3 oraz art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nie wykazał on kwalifikowanego naruszenia tych przepisów. Wniosek ten wynika z porównania

przyjętej w orzecznictwie Sądu Najwyższego wykładni ww. przepisów ustawy o emerytach i rentach z FUS i uzasadnienia zaskarżonego wyroku. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że pojęcie częściowej niezdolności do pracy sprowadza się do oceny rodzaju i charakteru pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji, poziomem wykształcenia, wiekiem i predyspozycjami psychofizycznymi, lecz niekoniecznie dotychczas wykonywanej (por. wyrok SN z 6 kwietnia 2017 r., III UK 96/16, LEX nr 2352149). Wskazuje się, że brak możliwości wykonywania pracy dotychczasowej nie jest wystarczający do stwierdzenia częściowej niezdolności do pracy w sytuacji, gdy jest możliwe podjęcie innej pracy w swoim zawodzie, bez przekwalifikowania lub przy pozytywnym rokowaniu co do możliwości przekwalifikowania zawodowego (por. wyrok SN z 3 lipca 2012 r., II UK 321/11, LEX nr 1265565). Z kolei podstawę faktyczną zaskarżonego wyroku stanowi ustalenie, że wnioskodawca ma wykształcenie podstawowe, nie ma wyuczonego zawodu, dotychczas wykonywał prace fizyczne, głównie w melioracji, a także oparte na opinii biegłego ustalenie, że dla wnioskodawcy przeciwwskazane są ciężkie prace fizyczne w narażeniu na urazy, zimno i wilgoć. Przy takich ustaleniach Sąd Apelacyjny ocenił, dzieląc pogląd Sądu Okręgowego, że stan zdrowia wnioskodawcy nie powoduje istotnego naruszenia sprawności organizmu i nie wpływa na jego zdolność zatrudnieniową, uwzględnił przy tym posiadane przez wnioskodawcę kwalifikacje pracownika fizycznego o podstawowym wykształceniu. Mając na względzie powyższe, twierdzenie pełnomocnika skarżącego o rażącym naruszeniu prawa materialnego sprowadza się do polemiki z oceną materiału dowodowego dokonaną przez Sąd Apelacyjny w zaskarżonym wyroku, co nie uzasadnia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na jej oczywistą zasadność.

Z tym powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

Uwzględniając wniosek pełnomocnika skarżącego o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, o kosztach tych rozstrzygnięto na podstawie art. 22³ ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1870 ze zm.), § 16 ust. 4 pkt 1 w zw. z § 15 ust. 2 i § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy

prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2015 r., poz. 1805 ze zm.) oraz art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c.

as